

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

Ανακοίνωση αριθ.

Περιεχόμενα

Σελίδα

I Ανακοινώσεις

Συμβούλιο

2000/C 137/01

Κοινή θέση (ΕΚ) αριθ. 24/2000, της 30ής Μαρτίου 2000, που καθορίστηκε από το Συμβούλιο με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, για την έκδοση σύστασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό ελάχιστων κριτηρίων σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις στα κράτη μέλη

1

2000/C 137/02

Κοινή θέση (ΕΚ) αριθ. 25/2000, της 30ής Μαρτίου 2000, που καθορίστηκε από το Συμβούλιο με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, για την έκδοση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων

11

I

(Ανακοινώσεις)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ (ΕΚ) αριθ. 24/2000

που καθορίστηκε από το Συμβούλιο στις 30 Μαρτίου 2000

για την έκδοση της σύστασης 2000/.../ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της ..., για τον καθορισμό ελάχιστων κριτηρίων σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις στα κράτη μέλη

(2000/C 137/01)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 175 παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽¹⁾,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁽²⁾,

Αποφασίζοντας με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το ψήφισμα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου, της 1ης Φεβρουαρίου 1993, σχετικά με ένα κοινοτικό πρόγραμμα πολιτικής και δράσεως για το περιβάλλον και τη σταθερή ανάπτυξη⁽⁴⁾ και η απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την αναθεώρησή του⁽⁵⁾ υπογραμμίζουν τη σημασία της εφαρμογής της κοινοτικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας με βάση την έννοια της συνυπευθυνότητας.

- (2) Η ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, της 5ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με την εφαρμογή της κοινοτικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας, και ιδίως το σημείο 29, προτείνει την κατάρτιση κατευθυντήριων γραμμών σε κοινοτικό επίπεδο, κατά τρόπο ώστε να παρέχεται συνδρομή προς τα κράτη μέλη για την εκτέλεση εργασιών επιθεώρησης, περιορίζοντας έτσι τις μεγάλες διαφορές που παρατηρούνται σήμερα μεταξύ των επιθεωρήσεων των κρατών μελών.

- (3) Το Συμβούλιο, με το ψήφισμά του, της 7ης Οκτωβρίου 1997, σχετικά με τη διατύπωση, την εφαρμογή και την επιβολή της κοινοτικής νομοθεσίας για το περιβάλλον⁽⁶⁾, καλεί την Επιτροπή να προτείνει, για περαιτέρω εξέταση, εκ μέρους του Συμβουλίου, ιδίως με βάση τις εργασίες του δικτύου της ΕΚ για την εφαρμογή και την επιβολή του δικαίου του περιβάλλοντος (δίκτυο «ImpeI»), τα ελάχιστα κριτήρια ή/και τις κατευθυντήριες γραμμές σε ό,τι αφορά τις εργασίες επιθεώρησης που εκτελούνται σε επίπεδο κρατών μελών και τον τρόπο κατά τον οποίο η εφαρμογή τους στην πράξη θα μπορεί να ελέγχεται από τα κράτη μέλη, ώστε να εξασφαλίζεται η κατάλληλη πρακτική εφαρμογή και η επιβολή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Η πρόταση της Επιτροπής λαμβάνει υπόψη το έγγραφο το οποίο εκπονήθηκε από το ImpeI τον Νοέμβριο 1997 και έχει τίτλο «Ελάχιστα κριτήρια για επιθεωρήσεις».

- (4) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του της 14ης Μαΐου 1997, σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής, ζητεί να εκπονηθεί κοινοτική νομοθεσία για τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις και η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή καθώς και η Επιτροπή των Περιφερειών εξέδωσαν ευνοϊκές γνώμες για την ανακοίνωση της Επιτροπής και υπογράμμισαν τη σημασία των περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων.

⁽¹⁾ ΕΕ C 169 της 16.6.1999, σ. 12.

⁽²⁾ ΕΕ C 374 της 23.12.1999, σ. 48.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Σεπτεμβρίου 1999 (ΕΕ C 54 της 25.2.2000, σ. 92), κοινή θέση του Συμβουλίου της 30ής Μαρτίου 2000 και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της ... (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽⁴⁾ ΕΕ C 138 της 17.5.1993, σ. 1.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 275 της 10.10.1998, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ C 321 της 22.10.1997, σ. 1.

- (5) Υπάρχουν ήδη διάφορα συστήματα και πρακτικές επιθεώρησης στα κράτη μέλη, τα οποία δεν θα πρέπει να αντικατασταθούν από σύστημα επιθεώρησης σε κοινοτικό επίπεδο, όπως προβλέπει το ψήφισμα του Συμβουλίου της 7ης Οκτωβρίου 1997, και τα κράτη μέλη θα εξακολουθήσουν να είναι αρμόδια για τις εργασίες περιβαλλοντικής επιθεώρησης.
- (6) Η ύπαρξη συστημάτων επιθεώρησης και η αποτελεσματική εκτέλεση των επιθεωρήσεων αποτελούν αποτρεπτικό παράγοντα περιβαλλοντικών παραβιάσεων, αφού δίνουν την εξουσία στις αρχές να εντοπίζουν τις παραβάσεις και να επιβάλλουν την περιβαλλοντική νομοθεσία με την επιβολή ποινών ή κατ' άλλον τρόπο· έτσι, οι επιθεωρήσεις αποτελούν απαραίτητο κρίκο της κανονιστικής αλυσίδας και αποτελεσματικό όργανο για τη συνεπέστερη εφαρμογή και επιβολή της κοινοτικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας σε όλη την Κοινότητα και για την αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.
- (7) Παρατηρούνται σήμερα μεγάλες διαφορές στα συστήματα και τους μηχανισμούς επιθεώρησης των κρατών μελών, όχι μόνο σε ό,τι αφορά τις δυνατότητες που έχουν για την εκτέλεση εργασιών επιθεώρησης αλλά επίσης σε ό,τι αφορά την εμβέλεια και το περιεχόμενο των αναλαμβανόμενων εργασιών επιθεώρησης σε ορισμένα κράτη μέλη, κατάσταση η οποία δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ικανοποιητική, σε σχέση με το στόχο της αποτελεσματικής και συνεπέστερης υλοποίησης, πρακτικής εφαρμογής και επιβολής της κοινοτικής νομοθεσίας για την περιβαλλοντική προστασία.
- (8) Επιβάλλεται επομένως να προβλεφθούν, σε αυτό το στάδιο, κατευθυντήριες γραμμές υπό μορφή ελάχιστων κριτηρίων που πρέπει να εφαρμόζονται σε κοινή βάση για την πραγματοποίηση εργασιών περιβαλλοντικής επιθεώρησης στα κράτη μέλη.
- (9) Η κοινοτική περιβαλλοντική νομοθεσία υποχρεώνει τα κράτη μέλη να επιβάλλουν όρους σε ορισμένες εκπομπές, απορρίψεις και δραστηριότητες· σε πρώτο στάδιο, θα πρέπει να πληρούνται ελάχιστα κριτήρια για την οργάνωση και την εκτέλεση επιθεωρήσεων στα κράτη μέλη, για όλες τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις και άλλες επιχειρήσεις και διευκολύνσεις, των οποίων οι εκπομπές στον αέρα ή/και οι απορρίψεις στα ύδατα ή/και διάθεση αποβλήτων ή οι δραστηριότητες ανάκτησης, υπόκεινται σε άδεια, έγκριση ή εξουσιοδότηση βάσει του κοινοτικού δικαίου.
- (10) Οι επιθεωρήσεις θα πρέπει να διεξάγονται, λαμβάνοντας υπόψη τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων στα κράτη μέλη μεταξύ υπηρεσιών έκδοσης αδειών και επιθεώρησης.
- (11) Για να καταστεί αποτελεσματικό το σύστημα των επιθεωρήσεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι εργασίες περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων σχεδιάζονται εκ των προτέρων.
- (12) Οι επιτόπιες επισκέψεις αποτελούν σημαντικό στοιχείο των περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων.
- (13) Τα στοιχεία και η τεκμηρίωση που παρέχονται από τις διοικήσεις των βιομηχανιών που είναι καταγεγραμμένες στο κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου, μπορούν να αποδειχθούν χρήσιμη πηγή πληροφοριών στα πλαίσια των περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων.
- (14) Προκειμένου να συναχθούν συμπεράσματα από τις επιτόπιες επισκέψεις, θα πρέπει να εκπονούνται εκθέσεις σε τακτική βάση.
- (15) Η υποβολή εκθέσεων για τις εργασίες επιθεώρησης και η δημόσια πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες, αποτελούν σημαντικό εργαλείο για να εξασφαλίζεται με διαφάνεια η συμμετοχή των πολιτών, των μη κυβερνητικών οργάνων και άλλων ενδιαφερόμενων παραγόντων σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της κοινοτικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας· η πρόσβαση σε τέτοιου είδους πληροφορίες θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τις διατάξεις της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Ιουνίου 1990, σχετικά με την ελεύθερη πληροφόρηση για θέματα περιβάλλοντος⁽¹⁾.
- (16) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν μεταξύ τους αμοιβαία συνδρομή σε διοικητικό επίπεδο κατά την υλοποίηση της παρούσας σύστασης· η θέσπιση από τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με το ImpeI, εκούσιων συστημάτων ενημέρωσης και παροχής συμβουλών όσον αφορά τις επιθεωρήσεις και τις διαδικασίες επιθεώρησης, θα βοηθούσε στην προώθηση των ορθών πρακτικών σε όλη την Κοινότητα.
- (17) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν έκθεση στο Συμβούλιο και την Επιτροπή για την πείρα που αποκτούν κατά την υλοποίηση της παρούσας σύστασης και η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει τακτικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- (18) Η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί την υλοποίηση και την αποτελεσματικότητα της παρούσας σύστασης και να υποβάλλει σχετικά έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, το συντομότερο δυνατό μετά την παραλαβή των εκθέσεων των κρατών μελών.
- (19) Η συνέχιση των εργασιών του ImpeI και των κρατών μελών, σε συνεργασία με την Επιτροπή, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί όσον αφορά την ορθή πρακτική σχετικά με τα προσόντα και την κατάρτιση των επιθεωρητών στον τομέα του περιβάλλοντος.
- (20) Σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, όπως προβλέπονται στο άρθρο 5 της συνθήκης και δεδομένης της διαφοράς που υπάρχει στα συστήματα και τους μηχανισμούς επιθεώρησης στα κράτη μέλη, οι στόχοι της προτεινόμενης δράσης μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα με την καθοδήγηση σε κοινοτικό επίπεδο.

⁽¹⁾ ΕΕ L 158 της 23.6.1990, σ. 56.

(21) Βάσει της πείρας που αποκτήθηκε κατά την υλοποίηση της παρούσας σύστασης και λαμβάνοντας υπόψη τις περαιτέρω εργασίες του ImpeI, καθώς και τα αποτελέσματα τυχόν εθελοντικών συστημάτων που προβλέπονται στην παρούσα σύσταση, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει τη δυνατότητα ανάπτυξης των ελάχιστων κριτηρίων ως προς το πεδίο εφαρμογής τους και την ουσία τους και τη δυνατότητα υποβολής περαιτέρω προτάσεων στις οποίες θα μπορούσε να περιλαμβάνεται πρόταση οδηγίας, εάν χρειασθεί,

ΣΥΝΙΣΤΟΥΝ:

I

Σκοπός

Το έργο των περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων θα πρέπει να διεκπεραιώνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με ελάχιστα κριτήρια που εφαρμόζονται κατά την οργάνωση, διενέργεια, παρακολούθηση και δημοσίευση των αποτελεσμάτων των σχετικών εργασιών, για την πληρέστερη συμμόρφωση και τη συμβολή στη συνεπέστερη εφαρμογή και επιβολή της κοινοτικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας σε όλα τα κράτη μέλη.

II

Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

1. α) Η παρούσα σύσταση ισχύει για τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις όλων των βιομηχανικών εγκαταστάσεων και άλλων επιχειρήσεων και διευκολύνσεων των οποίων οι εκπομπές στην ατμόσφαιρα ή/και οι απορρίψεις στα ύδατα ή/και η διάθεση αποβλήτων ή οι δραστηριότητες ανάκτησης, υπόκεινται σε άδεια, έγκριση ή εξουσιοδότηση δυνάμει του κοινοτικού δικαίου, με την επιφύλαξη των ειδικών περί επιθεώρησης διατάξεων του ισχύοντος κοινοτικού δικαίου.
- β) Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης, όλες οι εγκαταστάσεις και άλλες επιχειρήσεις και διευκολύνσεις που αναφέρονται στο σημείο 1 στοιχείο α) αποκαλούνται «ελεγχόμενες εγκαταστάσεις».
2. Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης, «περιβαλλοντική επιθεώρηση» είναι μια εργασία η οποία συνεπάγεται, κατά περίπτωση:
 - α) τον έλεγχο και τη βελτίωση της συμμόρφωσης των ελεγχόμενων εγκαταστάσεων προς τις σχετικές περιβαλλοντικές απαιτήσεις του κοινοτικού δικαίου, όπως έχουν μεταφερθεί στην εθνική νομοθεσία ή εφαρμόζονται στην εθνική έννομη τάξη (στο εξής αναφέρονται ως «νομικές απαιτήσεις ΕΚ»·
 - β) την παρακολούθηση των επιπτώσεων που έχουν οι ελεγχόμενες εγκαταστάσεις επί του περιβάλλοντος ώστε να προσδιορίζεται κατά πόσον απαιτούνται περαιτέρω επιθεωρήσεις ή μέτρα επιβολής του νόμου (περιλαμβανομένης και της έκδοσης, τροποποίησης ή ανάκλησης οιασδήποτε άδειας, έγκρισης, ή εξουσιοδότησης), έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις νομικές απαιτήσεις ΕΚ·

γ) την εκτέλεση εργασιών για τους προαναφερόμενους σκοπούς, η οποία περιλαμβάνει:

- επιτόπιες επισκέψεις,
- έλεγχο της επίτευξης των προτύπων περιβαλλοντικής ποιότητας,
- εξέταση εκθέσεων και δηλώσεων περιβαλλοντικού ελέγχου,
- εξέταση και έλεγχο των κατ' ιδίαν εκτελουμένων επιθεωρήσεων από ή εξ' ονόματος των διοικήσεων των ελεγχόμενων εγκαταστάσεων,
- αξιολόγηση των δραστηριοτήτων και των εργασιών που εκτελούνται στην ελεγχόμενη εγκατάσταση,
- έλεγχο των χώρων και του σχετικού εξοπλισμού (συμπεριλαμβανομένης της καταλληλότητας της συντήρησής του) και της καταλληλότητας της επιτόπιας περιβαλλοντικής διαχείρισης,
- έλεγχο των σχετικών αρχείων που τηρούν οι διοικήσεις των ελεγχόμενων εγκαταστάσεων.

3. Οι περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις, περιλαμβανομένων και επιτόπιων επισκέψεων, μπορεί να είναι:

- α) τακτικές, δηλαδή επιθεωρήσεις που εκτελούνται ως μέρος προσχεδιασμένου προγράμματος επιθεωρήσεων, ή
- β) έκτακτες, δηλαδή επιθεωρήσεις που εκτελούνται σε περιπτώσεις καταγγελιών σε συνάρτηση με την έκδοση, ανανέωση ή τροποποίηση άδειας, έγκρισης, ή εξουσιοδότησης, ή κατά τη διερεύνηση ατυχημάτων, περιστατικών και περιπτώσεων μη συμμόρφωσης.
4. α) Περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις μπορούν να διενεργούνται από κάθε δημόσια αρχή, εθνική ή περιφερειακή ή τοπική, που συγκροτείται ή διορίζεται από το κράτος μέλος και είναι υπεύθυνη για θέματα που καλύπτει η παρούσα σύσταση.
- β) Οι φορείς που αναφέρονται στο στοιχείο α) μπορούν, σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία, να εκχωρούν τα καθήκοντα τα οποία, δυνάμει της παρούσας σύστασης, πρέπει να εκτελούνται υπό την ευθύνη και εποπτεία τους, σε κάθε νομικό πρόσωπο δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, υπό την προϋπόθεση ότι το εν λόγω πρόσωπο δεν έχει ίδιο συμφέρον στην έκβαση των επιθεωρήσεων που αναλαμβάνει.
- γ) Οι φορείς που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) ορίζονται ως «αρχές επιθεώρησης».

5. Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης, ως «διοίκηση ελεγχόμενης εγκατάστασης» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διοικεί ή ελέγχει την ελεγχόμενη εγκατάσταση ή, όταν αυτό προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία, κάθε πρόσωπο στο οποίο έχουν ανατεθεί αποφασιστικές οικονομικές εξουσίες επί της τεχνικής λειτουργίας της ελεγχόμενης εγκατάστασης.

III

Οργάνωση και διενέργεια περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων

1. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις αποσκοπούν στην επίτευξη υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας και, για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις ελεγχόμενων εγκαταστάσεων να οργανώνονται και να διενεργούνται σύμφωνα με τα σημεία IV έως VIII της παρούσας σύστασης.

2. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν μεταξύ τους αμοιβαία συνδρομή σε διοικητικό επίπεδο κατά την εκτέλεση των κατευθυντήριων γραμμών της παρούσας σύστασης, με την ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών και, όπου χρειάζεται, επιθεωρητών.

3. Προκειμένου να προωθηθεί η βέλτιστη πρακτική ανά την Κοινότητα, τα κράτη μέλη μπορούν, σε συνεργασία με το ImpeI, να εξετάσουν τη δυνατότητα καθιέρωσης εθελοντικού συστήματος, στο πλαίσιο του οποίου τα κράτη μέλη εκπονούν εκθέσεις και παρέχουν συμβουλές σχετικά με τις επιθεωρήσεις και τις διαδικασίες επιθεώρησης στα κράτη μέλη, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα διάφορα συστήματα και πλαίσια στα οποία λειτουργούν, και να υποβάλουν έκθεση στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη σχετικά με τα πορίσματά τους.

IV

Σχέδια περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων

1. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν τον εκ των προτέρων σχεδιασμό των εργασιών περιβαλλοντικής επιθεώρησης, έχοντας πάντα στη διάθεσή τους σχέδιο ή σχέδια περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων με τα οποία καλύπτεται όλο το έδαφος του κράτους μέλους και όλες οι εντός αυτού ελεγχόμενες εγκαταστάσεις. Το εν λόγω σχέδιο ή σχέδια θα πρέπει να είναι διαθέσιμα στο κοινό, σύμφωνα με την οδηγία 90/313/ΕΟΚ.

2. Το εν λόγω σχέδιο ή σχέδια μπορούν να καταρτίζονται σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, αλλά τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι το σχέδιο ή τα σχέδια ισχύουν για όλες τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις των ελεγχόμενων εγκαταστάσεων στο έδαφός τους και ότι οι αρχές που αναφέρονται στο σημείο II παράγραφος 4 έχουν διορισθεί για να διενεργούν τέτοιες επιθεωρήσεις.

3. Τα σχέδια περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων θα πρέπει να εκπονούνται με βάση τα εξής:

- α) τις νομικές απαιτήσεις ΕΚ που πρέπει να πληρούνται·
- β) μητρώο ελεγχόμενων εγκαταστάσεων στην περιοχή του σχεδίου·
- γ) γενική αξιολόγηση των μεγάλων περιβαλλοντικών προβλημάτων εντός της περιοχής του σχεδίου και γενική αποτίμηση του βαθμού συμμόρφωσης των ελεγχόμενων εγκαταστάσεων προς τις νομικές απαιτήσεις ΕΚ·

δ) στοιχεία που αφορούν τυχόν προγενέστερες εργασίες επιθεώρησης ή προέρχονται από αυτές.

4. Τα σχέδια περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων θα πρέπει:

- α) να είναι κατάλληλα για τις εργασίες επιθεώρησης εκ μέρους των αρμόδιων αρχών και να λαμβάνουν υπόψη τις σχετικές ελεγχόμενες εγκαταστάσεις και τους κινδύνους και τις επιπτώσεις επί του περιβάλλοντος από τις εκπομπές και τις απορρίψεις τους·
- β) να λαμβάνουν υπόψη τις σχετικές διαθέσιμες πληροφορίες όσον αφορά συγκεκριμένους χώρους ή τύπους ελεγχόμενων εγκαταστάσεων, όπως εκθέσεις των διοικήσεων των ελεγχόμενων εγκαταστάσεων προς τις αρχές, στοιχεία κατ'ιδίαν επιθεωρήσεων, στοιχεία περιβαλλοντικών ελέγχων και δηλώσεων, ειδικότερα δε εκείνων που έχουν εκπονηθεί από ελεγχόμενες εγκαταστάσεις καταγεγραμμένες σύμφωνα με το κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS), αποτελέσματα προγενεστέρων επιθεωρήσεων και εκθέσεις από ελέγχους ποιότητας του περιβάλλοντος.

5. Κάθε σχέδιο περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων θα πρέπει τουλάχιστον:

- α) να προσδιορίζει τη γεωγραφική περιοχή που καλύπτει, η οποία μπορεί να είναι το σύνολο ή μέρος του εδάφους ενός κράτους μέλους·
- β) να καλύπτει ορισμένη χρονική περίοδο, π.χ. ένα έτος·
- γ) να περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις για την αναθεώρησή του·
- δ) να κατονομάζει τους ειδικούς χώρους ή τύπους ελεγχόμενων εγκαταστάσεων που καλύπτει·
- ε) να καθορίζει τα προγράμματα τακτικών περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων, λαμβάνοντας υπόψη τους περιβαλλοντικούς κινδύνους· τα προγράμματα αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, τη συχνότητα των επιτόπιων επισκέψεων για διαφόρους τύπους ή για συγκεκριμένες ελεγχόμενες εγκαταστάσεις·
- στ) να προβλέπει και να περιγράφει τις διαδικασίες έκτακτων περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων, σε περιπτώσεις καταγγελιών, ατυχημάτων, περιστατικών, σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, καθώς και για σκοπούς που επιτρέπουν τη χορήγηση αδείας·
- ζ) να προβλέπει, κατά περίπτωση, το συντονισμό μεταξύ των διαφόρων αρχών επιθεώρησης.

V

Επιτόπιες επισκέψεις

1. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν την εφαρμογή των ακόλουθων κριτηρίων σε ό,τι αφορά όλες τις επιτόπιες επισκέψεις:

- α) ότι πραγματοποιείται κατάλληλος έλεγχος της συμμόρφωσης προς τις νομικές απαιτήσεις ΕΚ σε ό,τι αφορά τη συγκεκριμένη κάθε φορά επιθεώρηση·

β) ότι, εάν οι επιτόπιες επισκέψεις εκτελούνται από περισσότερες της μιας αρχές περιβαλλοντικής επιθεώρησης, οι αρχές αυτές ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες κάθε μιας από αυτές και, στο μέτρο του δυνατού, συντονίζουν τις επιτόπιες επισκέψεις και τις άλλες εργασίες περιβαλλοντικής επιθεώρησης·

γ) ότι τα πορίσματα των επιτόπιων επισκέψεων καταχωρούνται σε εκθέσεις που εκπονούνται σύμφωνα με το σημείο VI και ανταλλάσσονται, όπου χρειάζεται, μεταξύ αρμόδιων αρχών επιθεώρησης, επιβολής του νόμου καθώς και άλλων αρχών, σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο·

δ) ότι οι επιθεωρητές ή άλλοι υπάλληλοι, εξουσιοδοτημένοι για την εκτέλεση των επιτόπιων επισκέψεων, έχουν νόμιμο δικαίωμα πρόσβασης στους χώρους και στις πληροφορίες, για τους σκοπούς της περιβαλλοντικής επιθεώρησης.

2. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι επιτόπιες επισκέψεις εκτελούνται τακτικά από τις αρχές επιθεώρησης ως μέρος των συνήθων περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων και ότι τα ακόλουθα επιπλέον κριτήρια ισχύουν για τις εν λόγω επιτόπιες επισκέψεις:

α) εξετάζεται το πλήρες φάσμα των σχετικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις ΕΚ, με τα προγράμματα περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων και με τις οργανωτικές ρυθμίσεις των φορέων επιθεώρησης·

β) οι εν λόγω επιτόπιες επισκέψεις θα πρέπει να αποσκοπούν στην προώθηση και τη βελτίωση των γνώσεων και της κατανόησης των διοικήσεων όσον αφορά τις νομικές απαιτήσεις ΕΚ και την περιβαλλοντική ευαισθησία, καθώς και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων τους·

γ) οι κίνδυνοι και οι επιπτώσεις επί του περιβάλλοντος της ελεγχόμενης εγκατάστασης εξετάζονται με σκοπό την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των ισχυουσών απαιτήσεων για έκδοση άδειας ή έγκρισης ή εξουσιοδότησης και την εκτίμηση του κατά πόσον χρειάζονται βελτιώσεις ή άλλες μεταβολές των εν λόγω απαιτήσεων.

3. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν επίσης τη διενέργεια εκτάκτων επιτόπιων επισκέψεων στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) για τη διερεύνηση, εκ μέρους των αρμόδιων αρχών επιθεώρησης, σοβαρών καταγγελιών σχετικών με το περιβάλλον, μάλιστα δε το συντομότερο δυνατό μετά την παραλαβή τέτοιων καταγγελιών από τις αρχές·

β) για τη διερεύνηση σοβαρών περιβαλλοντικών ατυχημάτων, περιστατικών και περιπτώσεων μη συμμόρφωσης, μάλιστα δε το συντομότερο δυνατό μετά τη σχετική ενημέρωση των αρμόδιων αρχών επιθεώρησης·

γ) αναλόγως με την περίπτωση, προκειμένου να καθοριστεί κατά πόσον και με ποιους όρους χορηγούνται η πρώτη άδεια ή έγκριση ή εξουσιοδότηση για διαδικασία ή δραστηριότητα σε ελεγχόμενη εγκατάσταση ή στον προτεινόμενο χώρο της ή προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις της εν λόγω άδειας, ή έγκρισης, ή εξουσιοδότησης, μετά την έκδοσή της (τους) και πριν από την έναρξη της δραστηριότητας·

δ) κατά περίπτωση, πριν από την επανέκδοση, ανανέωση ή τροποποίηση αδειών ή εγκρίσεων ή εξουσιοδοτήσεων.

VI

Εκθέσεις και πορίσματα επιτόπιων επισκέψεων

1. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν την, εκ μέρους των αρχών επιθεώρησης, εκπόνηση έκθεσης μετά από κάθε επιτόπια επίσκεψη, στην οποία περιέχονται τα πορίσματά τους, σε ό,τι αφορά τη συμμόρφωση προς τις νομικές απαιτήσεις ΕΚ, σχετική αξιολόγηση και πορίσματα περί του κατά πόσον απαιτείται περαιτέρω δράση, όπως κίνηση διαδικασίας επιβολής του νόμου, συμπεριλαμβανομένων και κυρώσεων, έκδοση νέας ή αναθεωρημένης άδειας ή έγκρισης ή εξουσιοδότησης ή συνέχιση των εργασιών επιθεώρησης, συμπεριλαμβανομένων και περαιτέρω επιτόπιων επισκέψεων. Οι εκθέσεις θα πρέπει να οριστικοποιούνται το ταχύτερο δυνατόν.

2. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι εκθέσεις αυτές καταχωρούνται δεόντως και γραπτώς και ότι διατηρούνται σε τράπεζα δεδομένων ευχερούς πρόσβασης. Οι πλήρεις εκθέσεις ή, εφόσον αυτό δεν είναι εφικτό, τα συμπεράσματα των εκθέσεων αυτών, γνωστοποιούνται στη διοίκηση της οικείας ελεγχόμενης εγκατάστασης και είναι διαθέσιμες στο κοινό σύμφωνα με την οδηγία 90/313/ΕΟΚ.

VII

Διερεύνηση σοβαρών ατυχημάτων, περιστατικών και περιπτώσεων μη συμμόρφωσης

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν την εκ μέρους των αρμόδιων αρχών διερεύνηση σοβαρών ατυχημάτων, περιστατικών και περιπτώσεων μη συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία ΕΚ, όταν αυτά επισημαίνονται στις αρχές με καταγγελία ή κατ' άλλο τρόπο, ώστε:

α) να διευκρινίζονται τα αίτια του συμβάντος και οι επιπτώσεις του επί του περιβάλλοντος και, κατά περίπτωση, οι παντός είδους ενδεχόμενες ευθύνες για το συμβάν καθώς και για τις συνέπειές του, και να διαβιβάζονται τα σχετικά πορίσματα στην αρμόδια για την επιβολή του νόμου αρχή, αν η αρχή αυτή δεν είναι ο φορέας επιθεώρησης·

β) να περιορίζονται και, ει δυνατόν, να επανορθώνονται οι συνέπειες του συμβάντος επί του περιβάλλοντος με τον προσδιορισμό των ενδεδειγμένων δράσεων που πρέπει να αναληφθούν από τη (τις) διοίκηση (διοικήσεις) και τις αρχές·

γ) να προσδιορίζεται η δράση που πρέπει να αναληφθεί για την πρόληψη περαιτέρω ατυχημάτων, περιστατικών και περιπτώσεων μη συμμόρφωσης·

δ) να καθίσταται δυνατή η ανάληψη δράσης για την επιβολή του νόμου ή για την επιβολή κυρώσεων, όπου χρειάζεται·

- ε) να εξασφαλίζεται η εκ μέρους της διοίκησης λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων παρακολούθησης.

VIII

Έκθεση επί των εργασιών περιβαλλοντικής επιθεώρησης, γενικά

1. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν εκθέσεις στην Επιτροπή σχετικά με την εμπειρία τους από την υλοποίηση της παρούσας σύστασης τρία έτη μετά την ημερομηνία της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, χρησιμοποιώντας, στο μέτρο του δυνατού, τυχόν δεδομένα που διαθέτουν από τις περιφερειακές και τοπικές αρχές επιθεώρησης.
2. Οι εκθέσεις αυτές θα πρέπει να είναι διαθέσιμες στο κοινό και να περιλαμβάνουν ειδικότερα τις ακόλουθες πληροφορίες:
 - α) στοιχεία σχετικά με το προσωπικό και τους άλλους πόρους των αρχών επιθεώρησης·
 - β) λεπτομέρειες για τον ρόλο της αρχής επιθεώρησης και τις εργασίες της κατά την εκπόνηση και την εφαρμογή του (των) σχετικού(-ών) σχεδίου(-ων) επιθεώρησης·
 - γ) περιληπτικά στοιχεία για τις διενεργηθείσες περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις, περιλαμβανομένου και του αριθμού των επιτόπιων επισκέψεων, του ποσοστού των ελεγχόμενων εγκαταστάσεων που επιθεωρήθηκαν (κατά τύπο) και του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος μέχρις ότου επιθεωρηθούν όλες οι ελεγχόμενες εγκαταστάσεις αυτού του τύπου·
 - δ) το βαθμό συμμόρφωσης των ελεγχόμενων εγκαταστάσεων προς τις νομικές απαιτήσεις ΕΚ, όπως προκύπτει από τις διενεργηθείσες επιθεωρήσεις και από κάθε άλλη πληροφορία που μπορεί να διαθέτει η αρμόδια αρχή·
 - ε) περίληψη, που θα περιλαμβάνει και αριθμητικά στοιχεία, των δράσεων που έχουν αναληφθεί ως αποτέλεσμα σοβαρών καταγγελιών, ατυχημάτων, περιστατικών και περιπτώσεων μη συμμόρφωσης·
 - στ) αξιολόγηση της επιτυχούς ή ανεπιτυχούς εφαρμογής των σχεδίων επιθεώρησης που εφαρμόζει ο φορέας επιθεώρησης, ενδεχομένως με συστάσεις για μελλοντικά σχέδια.

IX

Ανασκόπηση και ανάπτυξη της σύστασης

1. Η Επιτροπή θα πρέπει να προβαίνει σε ανασκόπηση της υλοποίησης και της αποτελεσματικότητας της παρούσας σύστασης, το συντομότερο δυνατόν μετά την παραλαβή των εκθέσεων των κρατών μελών που αναφέρονται στο σημείο VIII, με σκοπό την περαιτέρω επεξεργασία των ελάχιστων κριτηρίων σε ό,τι αφορά το πεδίο εφαρμογής τους, βάσει της αποκτηθείσας πείρας κατά την εφαρμογή τους και λαμβάνοντας υπόψη τις τυχόν περαιτέρω παρεμβάσεις των ενδιαφερομένων μερών, συμπεριλαμβανομένου και του ImpeI.
2. Το ImpeI καλείται να συντάξει, το ταχύτερο δυνατόν, σε συνεργασία με την Επιτροπή και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, έγγραφο εργασίας σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά τα προσόντα των περιβαλλοντικών επιθεωρητών οι οποίοι είναι εξουσιοδοτημένοι να διενεργούν επιθεωρήσεις για λογαριασμό ή υπό την αιγίδα ή υπό την εποπτεία των αρχών επιθεώρησης.
3. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναπτύξουν, το συντομότερο δυνατόν, σε συνεργασία με το ImpeI, την Επιτροπή και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά προγράμματα κατάρτισης, προκειμένου να καλυφθεί η ζήτηση ειδικευμένων περιβαλλοντικών επιθεωρητών.

X

Υλοποίηση

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με την υλοποίηση της παρούσας σύστασης και σχετικά με τις λεπτομέρειες περί των ήδη υφιστάμενων ή προβλεπόμενων μηχανισμών περιβαλλοντικής επιθεώρησης, το αργότερο εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

....

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Πρόεδρος

...

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

...

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

1. Στις 17 Δεκεμβρίου 1998, η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο πρόταση σύστασης του Συμβουλίου με την οποία προβλέπονται ελάχιστα κριτήρια για τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις στα κράτη μέλη (νομική βάση: άρθρο 175 παράγραφος 1 της συνθήκης, πρώην άρθρο 130 Σ παράγραφος 1).
2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο γνωμοδότησε κατά την πρώτη ανάγνωση, στις 16 Σεπτεμβρίου 1999.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή γνωμοδότησε στις 28 Απριλίου 1999.

Η Επιτροπή των Περιφερειών γνωμοδότησε στις 16 Σεπτεμβρίου 1999.
3. Στις 6 Δεκεμβρίου 1999, η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο τροποποιημένη πρόταση.
4. Στις 30 Μαρτίου 2000, το Συμβούλιο υιοθέτησε κοινή θέση σύμφωνα με το άρθρο 251 της συνθήκης.

II. ΣΤΟΣΟΣ

Ύστερα από αίτημα του Συμβουλίου, το οποίο περιέχεται στο σχετικό ψήφισμά του της 7ης Οκτωβρίου 1997, η Επιτροπή υπέβαλε την προαναφερόμενη πρόταση σύστασης.

Στόχος της πρότασης είναι ο καθορισμός κατευθυντήριων γραμμών για στοιχειώδη κριτήρια που πρέπει να εφαρμόζονται κατά τις διάφορες φάσεις των περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων που διεξάγονται στα κράτη μέλη, καθώς και η ενίσχυση της συμμόρφωσης προς την κοινοτική περιβαλλοντική νομοθεσία και η βελτίωση της εφαρμογής και της επιβολής της σε όλα τα κράτη μέλη.

III. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΘΕΣΗΣ**Γενικές παρατηρήσεις**

Η Επιτροπή δέχθηκε ως προς την ουσία, υπό την προϋπόθεση ότι η προτεινόμενη πράξη θα εκδοθεί ως σύσταση, πέντε από τις δεκαπέντε τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Στην κοινή θέση που υιοθέτησε το Συμβούλιο, με την οποία εγκρίνεται η προσέγγιση της Επιτροπής για την πρόβλεψη στοιχειωδών κριτηρίων για τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις στα κράτη μέλη στο στάδιο αυτό, ενσωματώνονται κατ' αρχήν, πλήρως ή εν μέρει, πολλές από τις τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τις οποίες η Επιτροπή περιέλαβε στην τροποποιημένη της πρόταση.

Οι τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τις οποίες δεν δέχθηκε το Συμβούλιο επισημαίνονται στα ειδικά σχόλια για τα διάφορα μέρη της κοινής θέσης.

Ειδικές παρατηρήσεις

Στη συνέχεια, εκτίθενται λεπτομερώς οι κυριότερες τροποποιήσεις του κειμένου για τις οποίες συμφώνησε το Συμβούλιο.

Προοίμιο

Το Συμβούλιο τροποποίησε το προοίμιο για να το ευθυγραμμίσει με το περιεχόμενο της κοινής θέσης. Συνεπώς, για λόγους μεγαλύτερης σαφήνειας και συνοχής, μερικές αιτιολογικές σκέψεις — π.χ. ιδίως η αιτιολογική σκέψη 8 (στοιχειώδη κριτήρια που απαιτούνται στο στάδιο αυτό), η αιτιολογική σκέψη 9 (σχετικά με το πεδίο εφαρμογής όπως διευκρινίζεται στο σημείο II) και η αιτιολογική σκέψη 16 (σχετικά με τα εθελοντικά συστήματα δυνάμει του σημείου III) — τροποποιήθηκαν, προστέθηκαν δε οι ακόλουθες νέες αιτιολογικές σκέψεις:

- αιτιολογική σκέψη 5: αναγνώριση της ύπαρξης διαφορετικών συστημάτων και πρακτικών επιθεώρησης στα κράτη μέλη, σύμφωνα με το ψήφισμα του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 1997, και υπογράμμιση της ευθύνης για τη διενέργεια περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων για την οποία εξακολουθούν να είναι αρμόδια τα κράτη μέλη,
- αιτιολογική σκέψη 10: κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ υπηρεσιών έκδοσης άδειας και υπηρεσιών επιθεώρησης, η οποία πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τη διενέργεια των επιθεωρήσεων,
- αιτιολογική σκέψη 17: υποχρέωση των κρατών μελών να υποβάλλουν, στην Επιτροπή και το Συμβούλιο, έκθεση για την πείρα από την εφαρμογή της σύστασης, και συνακόλουθη έκκληση προς την Επιτροπή να ενημερώνει τακτικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,
- αιτιολογική σκέψη 19: περαιτέρω εργασίες που πρέπει να γίνουν από το ImpeI και τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με την Επιτροπή, για την κατάρτιση και τα προσόντα των περιβαλλοντικών επιθεωρητών,
- αιτιολογική σκέψη 21: βάσει της πείρας που αποκτούν τα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή της σύστασης αυτής, των περαιτέρω εργασιών του ImpeI και των αποτελεσμάτων των εθελοντικών συστημάτων που θεσπίζονται δυνάμει της σύστασης, προβλέπεται ότι η Επιτροπή θα μεριμνήσει για την εκπόνηση στοιχειωδών κριτηρίων ως προς το εύρος και την ουσία τους και θα υποβάλει περαιτέρω προτάσεις, συμπεριλαμβανομένης ενδεχομένως πρότασης οδηγίας, εφόσον είναι απαραίτητο.

Το Συμβούλιο δεν δέχθηκε τη νέα αιτιολογική σκέψη για τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, την οποία πρότεινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την οποία περιέλαβε η Επιτροπή στην τροποποιημένη της πρόταση, δεδομένου ότι η κοινή θέση δεν προβλέπει ρόλο του οργανισμού αυτού στον τομέα αυτόν.

Σημείο I (Σκοπός)

Σκοπός της προτεινόμενης σύστασης είναι ο καθορισμός στοιχειωδών κριτηρίων για την οργάνωση, τη διενέργεια, την παρακολούθηση και τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων των κρατών μελών, και η κατ' αυτόν τον τρόπο ενίσχυση της συμμόρφωσης και η συμβολή στη συνεπέστερη εφαρμογή και επιβολή της κοινοτικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας σε όλα τα κράτη μέλη. Η προσεγγίση και το κείμενο παρέμειναν ουσιαστικά αναλλοίωτα (το Συμβούλιο έκανε μόνον μια ήσσονος σημασίας τροποποίηση της διατύπωσης για να καταστήσει σαφέστερο το κείμενο).

Σημείο II (Ορισμοί)

Το Συμβούλιο διευκρίνισε και περιόρισε το πεδίο εφαρμογής της σύστασης [παράγραφος 1 στοιχείο α)] όσον αφορά τις εγκαταστάσεις στις οποίες εφαρμόζονται τα στοιχειώδη κριτήρια· το πεδίο εφαρμογής καλύπτει πλέον όλες τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις και άλλες επιχειρήσεις και εγκαταστάσεις των οποίων οι εκπομπές στην ατμόσφαιρα ή/και οι απορρίψεις στα ύδατα ή/και η διάθεση αποβλήτων ή οι δραστηριότητες ανάκτησης υπόκεινται στην έκδοση άδειας ή έγκρισης δυνάμει της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας («ελεγχόμενες εγκαταστάσεις»), με την επιφύλαξη των ειδικών περί επιθεώρησης διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Το Συμβούλιο δεν περιέλαβε στην κοινή θέση τις πυρηνικές εγκαταστάσεις, οι οποίες καλύπτονταν αρχικά από την πρόταση της Επιτροπής, με το σκεπτικό ότι, για τις εγκαταστάσεις αυτές, οι οποίες διέπονται από τη συνθήκη Ευρατόμ, ισχύουν χωριστές και ειδικές νομοθετικές διατάξεις οι οποίες πρέπει, εάν ανακύψει ανάγκη, να αναπτυχθούν περαιτέρω ή να τροποποιηθούν εντός του πλαισίου αυτού.

Στο σημείο αυτό έγιναν και ορισμένες άλλες τροποποιήσεις για να επιτευχθεί μεγαλύτερη σαφήνεια· οι τροποποιήσεις αυτές είναι οι εξής: διευκρίνιση της έννοιας των «νομικών απαιτήσεων ΕΚ» [σημείο II στοιχείο α)]· περαιτέρω μέτρα βάσει των αποτελεσμάτων της παρακολούθησης των επιπτώσεων των «ελεγχόμενων εγκαταστάσεων» στο περιβάλλον [σημείο II στοιχείο β)]· διευκρίνιση των δραστηριοτήτων που υπάγονται στις περιβαλλοντικές επισκέψεις [σημείο II στοιχείο γ)]

Σημείο III (Οργάνωση και διενέργεια περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων)

Η κυριότερη τροποποίηση που επέφερε το Συμβούλιο συνίσταται στη νέα παράγραφο 3, η οποία αποσκοπεί στην προαγωγή των βέλτιστων πρακτικών στον τομέα αυτόν ανά την Κοινότητα, και βάσει της οποίας τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με το ImpeI (δίκτυο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εφαρμογή και την επιβολή του δικαίου του περιβάλλοντος), μπορούν να εξετάζουν τη δυνατότητα καθιέρωσης εθνικών συστημάτων δυνάμει των οποίων τα κράτη μέλη υποβάλλουν έκθεση και παρέχουν συμβουλές σχετικά με τις επιθεωρήσεις και τις διαδικασίες επιθεώρησης στα κράτη μέλη, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα διάφορα συστήματα και πλαίσια στα οποία λειτουργούν, και υποβάλλουν έκθεση στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη σχετικά με τα πορίσματά τους.

Το Συμβούλιο δεν δέχθηκε την τροπολογία που πρότεινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για μια πρόσθετη παράγραφο σχετικά με την πρόληψη των παράνομων διασυνοριακών περιβαλλοντικών πρακτικών μέσω του συντονισμού των επιθεωρήσεων μεταξύ κρατών μελών, διότι την έκρινε και ακατάλληλη και εν μέρει ασαφή στη συνάρτηση αυτή· τα θέματα συντονισμού μεταξύ υπηρεσιών επιθεώρησης προστέθηκαν στο ακόλουθο σημείο V [βλέπε νέα παράγραφο 5 στοιχείο ζ) παρακάτω].

Σημείο IV (Σχέδια περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων)

Με στόχο τη διευκρίνιση και τη βελτίωση του κειμένου, το Συμβούλιο εισήγαγε τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

παράγραφος 3 στοιχείο δ): συνυπολογισμός στοιχείων σχετικά με και από προγενέστερες δραστηριότητες επιθεώρησης, εφόσον υπάρχουν·

παράγραφος 5 στοιχείο β): συνυπολογισμός δηλώσεων «ελεγχόμενων εγκαταστάσεων» σύμφωνα με τον κανονισμό EMAS·

παράγραφος 5 στοιχείο ε): συνυπολογισμός των περιβαλλοντικών κινδύνων των προγραμμάτων συνήθων περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων·

νέο στοιχείο ζ) της παραγράφου 5: πρόβλεψη συντονισμού μεταξύ διαφόρων αρχών επιθεώρησης, ανάλογα με την περίπτωση.

Σημείο V (Επιτόπιες επισκέψεις)

Οι κυριότερες τροποποιήσεις, οι οποίες αφορούν κυρίως τη διατύπωση, αποσκοπούν στη διευκρίνιση του κειμένου της σύστασης και τη διευκόλυνση της εφαρμογής του, είναι δε οι ακόλουθες:

παράγραφος 1 στοιχείο α): κατάλληλος έλεγχος της συμμόρφωσης προς τις νομικές απαιτήσεις ΕΚ·

παράγραφος 2 στοιχείο α): πρόσθετα κριτήρια για συνήθεις επιτόπιες επισκέψεις (εξέταση του πλήρους φάσματος των σχετικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων)·

παράγραφος 3 στοιχείο γ): περιστάσεις υπό τις οποίες διενεργούνται έκτακτες επιτόπιες επισκέψεις (ανάλογα με την περίπτωση, για τη συμβολή στην έκδοση της πρώτης άδειας ή έγκρισης ή για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις της άδειας ή έγκρισης).

Σημείο VI (Εκθέσεις και πορίσματα επιτόπιων επισκέψεων)

Η κυριότερη τροποποίηση που επέφερε το Συμβούλιο στις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων αφορά την παράγραφο 2, όπου η κοινή θέση αναφέρει ότι οι πλήρεις εκθέσεις ή, εάν αυτό δεν είναι εφικτό, τα συμπεράσματα των εκθέσεων αυτών, κοινοποιούνται στη διοίκηση της οικείας «ελεγχόμενης εγκατάστασης» και είναι διαθέσιμες στο κοινό σύμφωνα με την οδηγία 90/313/ΕΟΚ. Το Συμβούλιο ακολούθησε μια ρεαλιστική προσέγγιση για να αποφευχθεί η περίπλοκη διαδικασία με την οποία η πλήρης έκθεση κοινοποιείται, ούτως ή άλλως, στην οικεία διοίκηση, αλλά εξασφαλίζοντας παράλληλα τη διαθεσιμότητα των εκθέσεων αυτών στο κοινό σύμφωνα με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία του τομέα αυτού.

Όσον αφορά την προθεσμία για την εκπόνηση των εκθέσεων, μολονότι το Συμβούλιο δεν δέχθηκε ακριβώς τη διορία που προέβλεπε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (δύο μήνες), έλαβε υπόψη του το πνεύμα της τροπολογίας αυτής, προβλέποντας στην κοινή θέση ότι οι εκθέσεις πρέπει να διατυπώνονται οριστικά το ταχύτερο δυνατόν (παράγραφος 1).

Σημείο VII (Διερεύνηση σοβαρών ατυχημάτων, περιστατικών και περιπτώσεων μη συμμόρφωσης)

Το Συμβούλιο διατύπωσε απλούστερα το σχετικό κείμενο, ενσωματώνοντας στο τέλος της παραγράφου 1 στοιχείο ε) την έννοια της λήψης ενδεδειγμένων μέτρων από τη διοίκηση (παράγραφος 2 της πρότασης της Επιτροπής).

Σημείο VIII (Έκθεση επί των εργασιών περιβαλλοντικής επιθεώρησης γενικά)

Το Συμβούλιο αναδιατύπωσε το κείμενο αυτό για να το καταστήσει σαφέστερο και συνεπέστερο προς τα λοιπά σημεία της σύστασης, όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα υποβολής εκθέσεων από τα κράτη μέλη σχετικά με την πείρα τους από την εφαρμογή της σύστασης, καθώς και όσον αφορά το περιεχόμενο των εκθέσεων που αναδιατυπώθηκε επί το απλούστερον στην κοινή θέση.

Σημείο IX (Ανασκόπηση και ανάπτυξη της σύστασης)

Το Συμβούλιο διέυρνε το πεδίο του σημείου αυτού, του οποίου ο τίτλος τροποποιήθηκε στην κοινή θέση, δεχόμενο κατ' αρχήν τις τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου οι οποίες ενσωματώθηκαν στις νέες παραγράφους 2 και 3 και οι οποίες αφορούν, αντίστοιχα, τα προσόντα των περιβαλλοντικών επιθεωρητών (το Imrel καλείται να συντάξει, σε συνεργασία με την Επιτροπή και άλλους ενδιαφερόμενους, έγγραφο εργασίας σχετικά με το θέμα αυτό) και τα προγράμματα κατάρτισης (σύμφωνα με την οποία οι βέλτιστες πρακτικές πρέπει να αναπτυχθούν από τα κράτη μέλη σε συνεργασία με την Επιτροπή και το Imrel).

Το Συμβούλιο δεν έκρινε σκόπιμο να εισαγάγει, στη συνάρτηση αυτή, αναφορά στο ρόλο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, όπως είχε προτείνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και είχε δεχθεί η Επιτροπή στην τροποποιημένη της πρόταση.

Σημείο X (Εφαρμογή)

Το κείμενο, όπως τροποποιήθηκε στην κοινή θέση, είναι σύμφωνο προς την τυποποιημένη ρήτρα.

Η Επιτροπή συμφώνησε με τις τροποποιήσεις που επέφερε το Συμβούλιο.

ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ (ΕΚ) αριθ. 25/2000

που καθορίστηκε από το Συμβούλιο στις 30 Μαρτίου 2000

για την έκδοση της οδηγίας 2000/.../ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της ..., σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων

(2000/C 137/02)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 175 παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽²⁾,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁽³⁾,

Αποφασίζοντας με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης⁽⁴⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 174 της συνθήκης προβλέπει ότι η πολιτική της Κοινότητας στον τομέα του περιβάλλοντος συμβάλλει, μεταξύ άλλων, στη διατήρηση, την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, την προστασία της υγείας του ανθρώπου και τη συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων και πρέπει να βασίζεται στην αρχή της προφύλαξης. Το άρθρο 6 της συνθήκης προβλέπει ότι οι απαιτήσεις της περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να ενταχθούν στον καθορισμό των κοινοτικών πολιτικών και δράσεων, ιδίως προκειμένου να προωθηθεί η αειφόρος ανάπτυξη.
- (2) Το πέμπτο πρόγραμμα δράσης σχετικά με το περιβάλλον «Στόχος η αειφορία — Πρόγραμμα πολιτικής και δράσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη»⁽⁵⁾, το οποίο συμπληρώνεται με την απόφαση αριθ. 2179/98/ΕΚ⁽⁶⁾ περί αναθεωρήσεώς του, επιβεβαιώνει τη σημασία της εκτίμησης των πιθανών περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχεδίων και προγραμμάτων.

- (3) Η εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων είναι σημαντικό μέσο για την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών διαστάσεων στην προετοιμασία και έγκριση ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων που ενδέχεται να έχουν σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις στα κράτη μέλη, διότι εξασφαλίζει ότι οι ενδεχόμενες περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή των σχεδίων και προγραμμάτων λαμβάνονται υπόψη κατά την εκπόνησή τους και πριν από την έγκρισή τους.
- (4) Η έγκριση διαδικασιών εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο επίπεδο του σχεδιασμού και του προγραμματισμού θα πρέπει να αποβεί εωφελής για τις επιχειρήσεις, παρέχοντας σαφέστερο πλαίσιο για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους με το να συμπεριληφθούν οι σχετικές περιβαλλοντικές πληροφορίες κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Η εκτίμηση μιας ευρύτερης δέσμης παραγόντων κατά τη λήψη αποφάσεων θα πρέπει να συμβάλει σε πιο βιώσιμες και πιο αποτελεσματικές λύσεις.
- (5) Τα διάφορα συστήματα εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων που λειτουργούν στα κράτη μέλη θα πρέπει να περιέχουν κοινές διαδικαστικές απαιτήσεις που είναι αναγκαίες προκειμένου να συμβάλλουν σε υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος.
- (6) Τα συστήματα που λειτουργούν στην Κοινότητα για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχεδίων και προγραμμάτων θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη διεξαγωγή επαρκών διασυννοριακών διαβουλεύσεων σε περίπτωση που η εφαρμογή ενός σχεδίου ή προγράμματος, το οποίο εκπονείται σε ένα κράτος μέλος, ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον άλλου κράτους μέλους.
- (7) Απαιτείται, επομένως, να αναληφθεί δράση σε κοινοτικό επίπεδο προκειμένου να καθορισθεί ένα στοιχειώδες πλαίσιο εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων το οποίο θα θέτει τις γενικές αρχές του συστήματος εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ενώ οι λεπτομέρειες θα επαφένται στα κράτη μέλη, ενόψει της αρχής της επικουρικότητας. Η δράση της Κοινότητας δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων της συνθήκης.
- (8) Η παρούσα οδηγία είναι διαδικαστικής φύσεως και οι απαιτήσεις της θα πρέπει είτε να ενταχθούν σε υφιστάμενες διαδικασίες στα κράτη μέλη είτε να ενσωματωθούν σε διαδικασίες που θεσπίζονται συγκεκριμένα για το σκοπό αυτό. Προκειμένου να αποφεύγονται οι αλληλεπικαλύψεις εκτιμήσεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους, ενδεχομένως, το γεγονός ότι οι εκτιμήσεις θα πραγματοποιούνται σε διάφορα επίπεδα ενός ιεραρχημένου συνόλου σχεδίων και προγραμμάτων.

(1) ΕΕ C 129 της 25.4.1997, σ. 14 και ΕΕ C 83 της 25.3.1999, σ. 13.

(2) ΕΕ C 287 της 22.9.1997, σ. 101.

(3) ΕΕ C 64 της 27.2.1998, σ. 63 και ΕΕ C 374 της 23.12.1999, σ. 9.

(4) Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ής Οκτωβρίου 1998 (ΕΕ C 341 της 9.11.1998, σ. 18), κοινή θέση του Συμβουλίου της 30ής Μαρτίου 2000 και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της ... (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

(5) ΕΕ C 318 της 17.5.1993, σ. 5.

(6) ΕΕ L 275 της 10.10.1998, σ. 1.

- (9) Όλα τα σχέδια και προγράμματα που εκπονούνται σε ορισμένους βασικούς τομείς και που καθορίζουν το πλαίσιο μελλοντικών αδειών έργων που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και II της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1985, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον⁽¹⁾, καθώς και όλα τα σχέδια και προγράμματα για τα οποία απαιτείται εκτίμηση βάσει της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας⁽²⁾ ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και θα πρέπει κατά κανόνα να υποβάλλονται σε συστηματική εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Όταν καθορίζουν τη χρήση μικρών περιοχών σε τοπικό επίπεδο ή επιφέρουν ήσσονες τροποποιήσεις στα προαναφερόμενα σχέδια ή προγράμματα, θα πρέπει να υποβάλλονται σε εκτίμηση μόνον εφόσον τα κράτη μέλη αποφασίζουν ότι ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.
- (10) Άλλα σχέδια και προγράμματα που καθορίζουν το πλαίσιο για μελλοντικές άδειες έργων ενδέχεται να μην έχουν πάντοτε σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και θα πρέπει να υποβάλλονται σε εκτίμηση μόνον όταν τα κράτη μέλη αποφασίζουν ότι ενδέχεται να έχουν τέτοιες επιπτώσεις.
- (11) Όταν τα κράτη μέλη λαμβάνουν τέτοιες αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους τα σχετικά κριτήρια που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία.
- (12) Ορισμένα σχέδια και προγράμματα δεν υπόκεινται στην παρούσα οδηγία λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους.
- (13) Όταν απαιτείται εκτίμηση βάσει της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να εκπονείται περιβαλλοντική μελέτη η οποία θα περιέχει κατάλληλες πληροφορίες, όπως ορίζεται από την παρούσα οδηγία, και η οποία θα εντοπίζει, περιγράφει και αξιολογεί τις ενδεχόμενες σημαντικές επιπτώσεις που θα έχει στο περιβάλλον η εφαρμογή του σχεδίου ή προγράμματος, καθώς και λογικές εναλλακτικές δυνατότητες λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους και τη γεωγραφική εμβέλεια του σχεδίου ή του προγράμματος. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ανακοινώνουν στην Επιτροπή τυχόν μέτρα που λαμβάνουν σχετικά με την ποιότητα των περιβαλλοντικών μελετών.
- (14) Προκειμένου να υπάρξει περισσότερη διαφάνεια στην διαδικασία λήψης αποφάσεων και να εξασφαλιστεί ότι οι πληροφορίες που παρέχονται για την εκτίμηση είναι αναλυτικές και αξιόπιστες, είναι απαραίτητο να προβλεφθούν διαβουλεύσεις με τις αρχές που έχουν οικείες περιβαλλοντικές αρμοδιότητες και το κοινό κατά τη διαδικασία εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχεδίων και προγραμμάτων, καθώς και κατάλληλο χρονικό πλαίσιο που θα επιτρέπει εύλογα χρονικά περιθώρια για τις διαβουλεύσεις, περιλαμβανομένης της έκφρασης γνώμης.
- (15) Σε περίπτωση που η εφαρμογή ενός σχεδίου ή προγράμματος, το οποίο εκπονείται σε ένα κράτος μέλος, ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον άλλων κρατών μελών, θα πρέπει να προβλεφθεί ότι τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη προβαίνουν σε διαβουλεύσεις και ότι ενημερώνονται οι οικείες αρχές και το κοινό και τους δίνεται η δυνατότητα να εκφράσουν τη γνώμη τους.
- (16) Η περιβαλλοντική έκθεση και οι γνώμες που διατυπώνονται από τις οικείες αρχές και το κοινό, καθώς και τα αποτελέσματα ενδεχόμενων διασυννοητικών διαβουλεύσεων, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εκπόνηση του σχεδίου ή προγράμματος και πριν από την έγκρισή του ή την έναρξη της σχετικής νομοθετικής διαδικασίας.
- (17) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι, όταν εγκρίνεται ένα σχέδιο ή πρόγραμμα, ενημερώνονται οι οικείες αρχές και το κοινό και τίθενται στη διάθεσή τους τα σχετικά πληροφοριακά στοιχεία.
- (18) Όταν η υποχρέωση διεξαγωγής εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων απορρέει ταυτοχρόνως από την παρούσα οδηγία και από άλλες σχετικές διατάξεις της κοινοτικής νομοθεσίας, όπως η οδηγία 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 2ας Απριλίου 1979 περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών⁽³⁾, η οδηγία 92/43/ΕΟΚ [ή η οδηγία .../.../ΕΚ για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων^(*)], προκειμένου να αποφευχθεί η επανάληψη της εκτίμησης, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν συντονισμένες ή κοινές διαδικασίες οι οποίες πληρούν τις απαιτήσεις της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας.
- (19) Η πρώτη έκθεση για την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να συνταχθεί από την Επιτροπή πέντε έτη μετά από την έναρξη ισχύος της και εν συνεχεία ανά επταετία. Προκειμένου να ενσωματωθούν καλύτερα οι απαιτήσεις περιβαλλοντικής προστασίας και λαμβανομένης υπόψη της κτηθείσας πείρας, η πρώτη έκθεση θα πρέπει να συνοδεύεται, ενδεχομένως, από προτάσεις τροποποίησης της παρούσας οδηγίας, κυρίως όσον αφορά τη δυνατότητα επέκτασης του πεδίου εφαρμογής της σε άλλα πεδία/τομείς και σε άλλους τύπους σχεδίων και προγραμμάτων,

(1) ΕΕ L 175 της 5.7.1985, σ. 40· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 97/11/ΕΚ (ΕΕ L 73 της 14.3.1997, σ. 5).

(2) ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 97/62/ΕΚ (ΕΕ L 305 της 8.11.1997, σ. 42).

(3) ΕΕ L 103 της 25.4.1979, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 97/49/ΕΚ (ΕΕ L 223 της 13.8.1997, σ. 9).

(*) Θα προστεθεί σε περίπτωση που θεσπιστεί πριν από την παρούσα οδηγία.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Στόχοι

Στόχος της παρούσας οδηγίας είναι η υψηλού επιπέδου προστασία του περιβάλλοντος και η ενσωμάτωση περιβαλλοντικών ζητημάτων στην προετοιμασία και θέσπιση σχεδίων και προγραμμάτων με σκοπό την προώθηση βιώσιμης ανάπτυξης, εξασφαλίζοντας ότι, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, θα γίνεται εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων για ορισμένα σχέδια και προγράμματα που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας:

- α) ως «σχέδια και προγράμματα» νοούνται τα σχέδια και προγράμματα, καθώς και οι τροποποιήσεις τους:
 - που εκπονούνται ή/και εγκρίνονται από μια αρχή σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο ή που εκπονούνται από μια αρχή προκειμένου να εγκριθούν, μέσω νομοθετικής διαδικασίας, από το κοινοβούλιο ή την κυβέρνηση και
 - που απαιτούνται βάσει νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων·
- β) ως «εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων» νοείται η εκπόνηση περιβαλλοντικής μελέτης, η διεξαγωγή διαβουλεύσεων, η συνεκτίμηση της περιβαλλοντικής μελέτης και των αποτελεσμάτων των διαβουλεύσεων κατά τη λήψη αποφάσεων, καθώς και η παροχή πληροφοριών σχετικά με την απόφαση, σύμφωνα με τα άρθρα 4 έως 9·
- γ) ως «περιβαλλοντική μελέτη» νοείται το τμήμα του συνόλου των εγγράφων του σχεδίου ή προγράμματος, το οποίο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 5 και του παραρτήματος I·
- δ) ως «κοινό» νοούνται φυσικά ή νομικά πρόσωπα και οι ενώσεις, οργανώσεις ή ομάδες τους.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

1. Πραγματοποιείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 4 έως 9, για σχέδια και προγράμματα που αναφέρονται στις παραγράφους 2 έως 4, και τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.
2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, πραγματοποιείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων για όλα τα σχέδια και προγράμματα:
 - α) τα οποία εκπονούνται για τη γεωργία, δασοπονία, αλιεία, ενέργεια, βιομηχανία, μεταφορές, διαχείριση αποβλήτων, διαχείριση υδάτινων πόρων, τηλεπικοινωνίες, τουρισμό, χωροτα-

ξία ή χρήση του εδάφους και τα οποία καθορίζουν το πλαίσιο για μελλοντικές άδειες έργων που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και II της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ ή

- β) για τα οποία, λόγω των συνεπειών που ενδέχεται να έχουν σε ορισμένους τόπους, απαιτείται εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 7 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

3. Τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2 σχέδια και προγράμματα που καθορίζουν τη χρήση μικρών περιοχών σε τοπικό επίπεδο και οι ήσσονες τροποποιήσεις των αναφερόμενων στην παράγραφο 2 σχεδίων και προγραμμάτων υποβάλλονται σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων μόνον όταν τα κράτη μέλη αποφασίζουν ότι ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

4. Τα κράτη μέλη αποφασίζουν εάν τα σχέδια και προγράμματα, πλην των αναφερόμενων στην παράγραφο 2, τα οποία καθορίζουν το πλαίσιο για μελλοντικές άδειες έργων, ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

5. Τα κράτη μέλη αποφασίζουν κατά πόσον τα σχέδια και προγράμματα που αναφέρονται στις ανωτέρω παραγράφους 3 και 4 ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, είτε εξετάζοντας χωριστικά κάθε περίπτωση είτε καθορίζοντας συγκεκριμένους τύπους σχεδίων και προγραμμάτων, είτε συνδυάζοντας τις δύο αυτές προσεγγίσεις, λαμβάνοντας υπόψη σε κάθε περίπτωση τα κατάλληλα κριτήρια που εκτίθενται στο παράρτημα II.

6. Κατά την εξέταση της κάθε περίπτωσης και κατά τον καθορισμό συγκεκριμένων τύπων σχεδίων και προγραμμάτων σύμφωνα με την παράγραφο 5, διεξάγονται διαβουλεύσεις με τις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3.

7. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα συμπεράσματά τους σύμφωνα με την παράγραφο 5 είναι διαθέσιμα για το κοινό.

8. Τα ακόλουθα σχέδια και προγράμματα δεν υπόκεινται στην παρούσα οδηγία:

- σχέδια και προγράμματα που εξυπηρετούν αποκλειστικά σκοπούς εθνικής άμυνας ή καταστάσεων έκτακτης ανάγκης,
- δημοσιονομικά σχέδια και προγράμματα ή σχέδια και προγράμματα που αφορούν τον προϋπολογισμό,
- σχέδια και προγράμματα που υπάγονται στην περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 1999, περί γενικών διατάξεων για τα διαρθρωτικά ταμεία⁽¹⁾ ή στις περιόδους προγραμματισμού 2000-2006 και 2000-2007 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, για τη στήριξη της αγροτικής πολιτικής από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και για την τροποποίηση και κατάργηση ορισμένων κανονισμών⁽²⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ L 161 της 26.6.1999, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 160 της 26.6.1999, σ. 80.

Άρθρο 4

Γενικές υποχρεώσεις

1. Η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αναφέρεται στο άρθρο 3 πραγματοποιείται κατά την εκπόνηση ενός σχεδίου ή προγράμματος και πριν από την έγκρισή του ή την έναρξη της σχετικής νομοθετικής διαδικασίας.
2. Οι απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας είτε ενσωματώνονται στις υφιστάμενες διαδικασίες στα κράτη μέλη για την έγκριση σχεδίων και προγραμμάτων, είτε συμπεριλαμβάνονται σε διαδικασίες που θεσπίζονται για τη συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία.
3. Όταν τα σχέδια και προγράμματα αποτελούν μέρος ενός ιεραρχημένου συνόλου, τα κράτη μέλη, προκειμένου να αποφύγουν την επανάληψη της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, λαμβάνουν υπόψη το γεγονός ότι η εκτίμηση θα γίνει, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, σε διάφορα επίπεδα του ιεραρχημένου συνόλου.

Άρθρο 5

Περιβαλλοντική μελέτη

1. Σε περίπτωση που απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1, εκπονείται περιβαλλοντική μελέτη στην οποία εντοπίζονται, περιγράφονται και αξιολογούνται οι ενδεχόμενες σημαντικές επιπτώσεις που θα έχει στο περιβάλλον η εφαρμογή του σχεδίου ή προγράμματος, καθώς και λογικές εναλλακτικές δυνατότητες, λαμβανομένων υπόψη των στόχων και του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής του σχεδίου ή προγράμματος. Οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται γι' αυτό το σκοπό περιέχονται στο παράρτημα Ι.
2. Η περιβαλλοντική μελέτη που εκπονείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 περιλαμβάνει τις πληροφορίες που ευλόγως μπορεί να απαιτηθούν λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες γνώσεις και μεθόδους εκτίμησης, το περιεχόμενο και το επίπεδο λεπτομερειών στο σχέδιο ή το πρόγραμμα, το στάδιο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και το βαθμό στον οποίο ορισμένα θέματα αξιολογούνται καλύτερα σε διαφορετικά επίπεδα της εν λόγω διαδικασίας ώστε να αποφεύγεται η επανάληψη της εκτίμησης.
3. Κάθε σχετική διαθέσιμη πληροφορία όσον αφορά τις επιπτώσεις των σχεδίων και προγραμμάτων στο περιβάλλον, η οποία προήλθε από κάποιο άλλο επίπεδο λήψης αποφάσεων ή από άλλη κοινοτική νομοθεσία, μπορεί να χρησιμοποιείται για την παροχή των πληροφοριών που περιέχονται στο παράρτημα Ι.
4. Κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την έκταση και το επίπεδο λεπτομερειών των πληροφοριών που πρέπει να περιλαμβάνονται στην περιβαλλοντική μελέτη, διεξάγονται διαβουλεύσεις με τις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3.

Άρθρο 6

Διαβουλεύσεις

1. Το προκαταρκτικό σχέδιο ή πρόγραμμα και η περιβαλλοντική μελέτη που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 5 τίθενται στη διάθεση των αρχών, που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, και του κοινού.
2. Στις αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 3 και στο κοινό που αναφέρεται στην παράγραφο 4 δίδεται έγκαιρη και πραγματική ευκαιρία, εντός εύλογων χρονικών περιθωρίων, να εκφράσουν τη γνώμη τους επί του προκαταρκτικού σχεδίου ή προγράμματος και της περιβαλλοντικής μελέτης που το συνοδεύει πριν το σχέδιο ή το πρόγραμμα εγκριθεί ή αρχίσει η σχετική νομοθετική διαδικασία.
3. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις αρχές με τις οποίες πραγματοποιούνται διαβουλεύσεις και οι οποίες, ενόψει των ειδικών περιβαλλοντικών αρμοδιοτήτων τους, ενδέχεται να ενδιαφέρονται για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της εφαρμογής των σχεδίων και προγραμμάτων.

4. Τα κράτη μέλη ορίζουν το κοινό για τους σκοπούς της παραγράφου 2, συμπεριλαμβανομένων των αρμόδιων μη κυβερνητικών οργανισμών, όπως των οργανισμών που προωθούν την προστασία του περιβάλλοντος και άλλων ενδιαφερόμενων οργανισμών.

5. Τα κράτη μέλη ρυθμίζουν τις λεπτομέρειες για την ενημέρωση και τις διαβουλεύσεις με τις αρχές και το κοινό.

Άρθρο 7

Διασυνοριακές διαβουλεύσεις

1. Σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος κρίνει ότι η εφαρμογή ενός εκπονούμενου σχεδίου ή προγράμματος, το οποίο αφορά την επικράτειά του, ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον σε άλλο κράτος μέλος, ή σε περίπτωση που το ζητήσει ένα κράτος μέλος το οποίο ενδέχεται να υποστεί σημαντικές επιπτώσεις, το κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου εκπονείται το σχέδιο ή το πρόγραμμα, πριν από την έγκρισή του ή την έναρξη της σχετικής νομοθετικής διαδικασίας, διαβιβάζει στο άλλο κράτος μέλος αντίγραφο του προκαταρκτικού σχεδίου ή προγράμματος και της σχετικής περιβαλλοντικής μελέτης.
2. Το κράτος μέλος στο οποίο αποστέλλεται αντίγραφο προκαταρκτικού σχεδίου ή προγράμματος και περιβαλλοντική μελέτη, βάσει της παραγράφου 1, δηλώνει στο άλλο κράτος μέλος κατά πόσον επιθυμεί να προβεί σε διαβουλεύσεις πριν το σχέδιο ή το πρόγραμμα εγκριθούν ή αρχίσει η σχετική νομοθετική διαδικασία, και, αν δηλώσει κάτι τέτοιο, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη προβαίνουν σε διαβουλεύσεις σχετικά με τις ενδεχόμενες διασυνοριακές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του σχεδίου ή του προγράμματος και τα προβλεπόμενα μέτρα για τον περιορισμό ή την εξάλειψη των εν λόγω επιπτώσεων.

Όταν διεξάγονται αυτές οι διαβουλεύσεις, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη συμφωνούν για λεπτομερείς ρυθμίσεις που εξασφαλίζουν ότι οι αναφερόμενες στο άρθρο 6 παράγραφος 3 αρχές και το αναφερόμενο στο άρθρο 6 παράγραφος 4 κοινό στο κράτος μέλος, που ενδέχεται να υποστεί σημαντικές επιπτώσεις, ενημερώνονται και έχουν τη δυνατότητα να διαβιβάσουν τη γνώμη τους εντός εύλογου χρονικού πλαισίου.

3. Σε περίπτωση που απαιτείται, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, τα κράτη μέλη να προβούν σε διαβουλεύσεις, συμφωνούν, κατά την έναρξη αυτών των διαβουλεύσεων, επί ενός ευλόγου χρονικού πλαισίου σχετικά με τη διάρκεια των διαβουλεύσεων.

Άρθρο 8

Λήψη αποφάσεων

Κατά την προετοιμασία και πριν από την έγκριση του σχεδίου ή προγράμματος, ή την έναρξη της σχετικής νομοθετικής διαδικασίας, λαμβάνονται υπόψη η περιβαλλοντική μελέτη που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 5, οι γνώμες που εκφράζονται σύμφωνα με το άρθρο 6 και τα αποτελέσματα, ενδεχομένως, των διεξαγόμενων σύμφωνα με το άρθρο 7 διασυννοητικών διαβουλεύσεων.

Άρθρο 9

Ενημέρωση σχετικά με την απόφαση

1. Όταν εγκρίνεται ένα σχέδιο ή πρόγραμμα, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ενημερώνονται οι αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3, το κοινό και κάθε κράτος μέλος με το οποίο διεξήχθησαν διαβουλεύσεις σύμφωνα με το άρθρο 7 και ότι τίθενται στη διάθεση των ενημερωνόμενων τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το σχέδιο ή το πρόγραμμα όπως εγκρίθηκε και

β) συνοπτική δήλωση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ενσωματώθηκαν τα περιβαλλοντικά ζητήματα στο σχέδιο ή πρόγραμμα και σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 8, ελήφθησαν υπόψη η περιβαλλοντική μελέτη που εκπονήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 5, τυχόν γνώμες που εκφράστηκαν σύμφωνα με το άρθρο 6 και τα αποτελέσματα των διενεργηθεισών σύμφωνα με το άρθρο 7 διαβουλεύσεων, καθώς και σχετικά με τους λόγους για τους οποίους επελέγη το σχέδιο ή πρόγραμμα όπως εγκρίθηκε, λαμβάνοντας υπόψη και τις άλλες λογικές εναλλακτικές δυνατότητες που εξετάστηκαν.

2. Οι λεπτομέρειες σχετικά με τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ρυθμίζονται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 10

Σχέση με την υπόλοιπη κοινοτική νομοθεσία

1. Η εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η οποία διεξάγεται βάσει της παρούσας οδηγίας, δεν θίγει οποιεσδήποτε απαιτήσεις της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ ούτε οποιεσδήποτε άλλες απαιτήσεις του κοινοτικού δικαίου.

2. Όσον αφορά σχέδια και προγράμματα για τα οποία η υποχρέωση διεξαγωγής εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων απορρέει ταυτοχρόνως από την παρούσα οδηγία και από άλλες διατάξεις της κοινοτικής νομοθεσίας, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν συντονισμένες ή κοινές διαδικασίες οι οποίες πληρούν τις απαιτήσεις της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας προκειμένου, μεταξύ άλλων, να αποφεύγεται η επανάληψη των εκτιμήσεων.

Άρθρο 11

Ενημέρωση, εκθέσεις και επανεξέταση

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με την κτηθείσα πείρα από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τυχόν μέτρα που λαμβάνουν όσον αφορά την ποιότητα των περιβαλλοντικών μελετών.

3. Πριν από ... (*) η Επιτροπή υποβάλλει μια πρώτη έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα της οδηγίας.

Προκειμένου να ενσωματωθούν καλύτερα απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος, σύμφωνα με το άρθρο 6 της συνθήκης, και λαμβανομένης υπόψη της πείρας που θα έχει αποκτηθεί από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στα κράτη μέλη, η έκθεση αυτή θα συνοδεύεται, ενδεχομένως, από προτάσεις για την τροποποίηση της παρούσας οδηγίας. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή θα εξετάσει τη δυνατότητα επέκτασης του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας ώστε να καλύψει και άλλα πεδία/τομείς καθώς και άλλους τύπους σχεδίων και προγραμμάτων.

Μια νέα έκθεση αξιολόγησης ακολουθεί ανά επταετία.

4. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση όσον αφορά τη σχέση μεταξύ της παρούσας οδηγίας και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 και (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 πολύ πριν από τη λήξη των περιόδων προγραμματισμού που προβλέπονται στους εν λόγω κανονισμούς.

Άρθρο 12

Εφαρμογή της οδηγίας

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία πριν από ... (**). Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

2. Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομέρειες της αναφοράς αυτής καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

(*) Πέντε έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας.

(**) Τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας.

3. Η υποχρέωση που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 εφαρμόζεται μόνον για τα σχέδια και προγράμματα των οποίων η πρώτη τυπική προπαρασκευαστική πράξη είναι μεταγενέστερη της αναφερόμενης στην παράγραφο 1 ημερομηνίας.

4. Πριν από ... (*), τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή, επί πλέον των μέτρων που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο, χωριστές πληροφορίες για τους τύπους σχεδίων και προγραμμάτων τα οποία, σύμφωνα με το άρθρο 3, πρόκειται να υποβληθούν σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Η Επιτροπή θέτει στη διάθεση των κρατών μελών τις πληροφορίες αυτές. Οι πληροφορίες αυτές ενημερώνονται σε τακτική βάση.

Άρθρο 13

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 14

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

...

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Πρόεδρος

...

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

...

(*) Τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1

Οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1, με την επιφύλαξη του άρθρου 5 παράγραφοι 2 και 3, είναι οι εξής:

- α) η περιγραφή σε γενικές γραμμές του περιεχομένου, των κύριων στόχων του σχεδίου ή προγράμματος και της σχέσης με άλλα σχετικά σχέδια και προγράμματα·
- β) οι σχετικές πτυχές της τρέχουσας κατάστασης του περιβάλλοντος και η βάση αυτής πιθανή εξέλιξη εάν δεν εφαρμοστεί το σχέδιο ή πρόγραμμα·
- γ) τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά των περιοχών που ενδέχεται να επηρεαστούν σημαντικά·
- δ) τα τυχόν υφιστάμενα περιβαλλοντικά προβλήματα που αφορούν το σχέδιο ή πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένων, κατά κύριο λόγο, εκείνων που αφορούν περιοχές ιδιαίτερης περιβαλλοντικής σημασίας, όπως περιοχές που χαρακτηρίζονται σύμφωνα με τις οδηγίες 79/409/ΕΟΚ και 92/43/ΕΟΚ·
- ε) οι στόχοι περιβαλλοντικής προστασίας που έχουν τεθεί σε διεθνές ή κοινοτικό επίπεδο ή σε επίπεδο κρατών μελών, οι οποίοι αφορούν το σχέδιο ή πρόγραμμα, και ο τρόπος με τον οποίο οι στόχοι αυτοί καθώς και τα περιβαλλοντικά ζητήματα έχουν ληφθεί υπόψη κατά την προετοιμασία του·
- στ) οι ενδεχόμενες σημαντικές επιπτώσεις⁽¹⁾ στο περιβάλλον·
- ζ) τα προβλεπόμενα μέτρα για την πρόληψη, τον περιορισμό και την, κατά το δυνατόν, εξουδετέρωση οποιωνδήποτε σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή του σχεδίου ή προγράμματος·
- η) η παρουσίαση σε γενικές γραμμές των λόγων για τους οποίους επελέγησαν οι εξετασθείσες εναλλακτικές δυνατότητες και η περιγραφή του τρόπου διενέργειας της εκτίμησης, με μνεία των τυχόν δυσκολιών (όπως τεχνικά ελαττώματα ή έλλειψη τεχνογνωσίας) που προέκυψαν κατά τη συγκέντρωση των απαιτούμενων πληροφοριών·
- θ) η περιγραφή του τρόπου με τον οποίον θα παρακολουθείται και θα αξιολογείται η εφαρμογή του σχεδίου ή προγράμματος·
- ι) μια μη τεχνική περίληψη των πληροφοριών που παρέχονται βάσει των ανωτέρω θεμάτων.

⁽¹⁾ Στις επιπτώσεις αυτές πρέπει να συμπεριλαμβάνονται οι δευτερογενείς, σωρευτικές, συνεργειακές, βραχυ-, μεσο- και μακροπρόθεσμες, μόνιμες και προσωρινές, θετικές και αρνητικές επιπτώσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Κριτήρια για τον καθορισμό της ενδεχόμενης σημασίας των επιπτώσεων τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 5

1. Τα χαρακτηριστικά των σχεδίων και προγραμμάτων, ιδίως όσον αφορά:
 - το βαθμό στον οποίο το σχέδιο ή πρόγραμμα θέτει ένα πλαίσιο για έργα και άλλες δραστηριότητες είτε όσον αφορά τον τόπο, τη φύση, το μέγεθος και τις συνθήκες λειτουργίας, είτε με τη χορήγηση πόρων,
 - το βαθμό στον οποίο το σχέδιο ή πρόγραμμα επηρεάζει άλλα σχέδια και προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων αυτών που ανήκουν σε ένα ιεραρχημένο σύνολο,
 - τη σημασία του σχεδίου ή προγράμματος για την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών ζητημάτων, κυρίως με σκοπό την προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης,
 - τα περιβαλλοντικά προβλήματα που συνδέονται με το σχέδιο ή πρόγραμμα,
 - τη σχέση του σχεδίου ή προγράμματος με την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας για το περιβάλλον (π.χ. σχέδια ή προγράμματα σχετικά με τη διαχείριση αποβλήτων ή την προστασία των υδάτων).
2. Χαρακτηριστικά των επιπτώσεων και της περιοχής που ενδέχεται να επηρεαστεί, ιδίως όσον αφορά:
 - την πιθανότητα, τη διάρκεια, τη συχνότητα και την αναστρεψιμότητα των επιπτώσεων,
 - τον σωρευτικό χαρακτήρα των επιπτώσεων,
 - τον διασυννοριακό χαρακτήρα των επιπτώσεων,
 - τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον (π.χ. λόγω ατυχημάτων),
 - το μέγεθος και την έκταση στο χώρο των επιπτώσεων (γεωγραφική περιοχή και μέγεθος πληθυσμού που ενδέχεται να θιγούν),
 - τη σπουδαιότητα και την ευαισθησία της περιοχής που ενδέχεται να επηρεαστεί, λόγω:
 - ειδικών φυσικών χαρακτηριστικών ή πολιτιστικής κληρονομιάς,
 - υπέρβασης των περιβαλλοντικών ποιοτικών προτύπων ή των οριακών τιμών,
 - εντατικής χρήσης της γης,
 - τις επιπτώσεις σε περιοχές ή τοπία τα οποία απολαύουν αναγνωρισμένου καθεστώτος προστασίας σε εθνικό, κοινοτικό ή διεθνές επίπεδο.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

1. Στις 3 Απριλίου 1997, η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, βασιζόμενη στο άρθρο 130 Σ παράγραφος 1 (νυν άρθρο 175 παράγραφος 1) της συνθήκης⁽¹⁾.
2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έδωσε τη γνώμη του στις 20 Οκτωβρίου 1998⁽²⁾. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έδωσε τη γνώμη της για την πρόταση στις 29 Μαΐου 1997⁽³⁾ ενώ η Επιτροπή των Περιφερειών έδωσε τη γνώμη της στις 20 Νοεμβρίου 1997⁽⁴⁾.
3. Συνεπεία των γνώμων αυτών, η Επιτροπή διαβίβασε τροποποιημένη πρόταση στο Συμβούλιο στις 19 Φεβρουαρίου 1999⁽⁵⁾. Η Επιτροπή των Περιφερειών έδωσε τη γνώμη της για την τροποποιημένη πρόταση στις 24 Σεπτεμβρίου 1999⁽⁶⁾.
4. Στις 30 Μαρτίου 2000, το Συμβούλιο ενέκρινε την κοινή θέση του σύμφωνα με το άρθρο 251 παράγραφος 2 της συνθήκης (πρώην άρθρο 189 Β).

II. ΣΤΟΧΟΙ

Στόχος της οδηγίας είναι η πρόβλεψη της διεξαγωγής περιβαλλοντικής αξιολόγησης και συνυπολογισμού των αποτελεσμάτων της κατά την προετοιμασία και πριν από την έγκριση ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων που είναι δυνατόν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Αποσκοπεί να αποτελέσει συμπλήρωμα της περιβαλλοντικής αξιολόγησης των σχεδίων βάσει της οδηγίας «ΕΠΕ»⁽⁷⁾ η οποία διεξάγεται σε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας λήψης των αποφάσεων.

III. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΘΕΣΗΣ⁽⁸⁾

Η οδηγία, όπως προτάθηκε από την Επιτροπή, κρίθηκε ότι θέτει σημαντικές δυσκολίες κυρίως λόγω των πολύ διαφορετικών συστημάτων και διαδικασιών που ισχύουν στα κράτη μέλη όσον αφορά το σχεδιασμό και τον προγραμματισμό. Ειδικότερα, ορισμένα στοιχεία της πρότασης, και κυρίως το πεδίο εφαρμογής της, κρίθηκε ότι θα πρέπει να επαναπροσδιορισθούν προκειμένου να αποφευχθούν προβλήματα εφαρμογής.

Το Συμβούλιο θύλησε, ως εκ τούτου, να εισαγάγει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη νομική ασφάλεια, επαναπροσδιορίζοντας το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας και τις υποχρεώσεις των κρατών μελών. Η υποχρέωση διεξαγωγής της αξιολόγησης έχει σχέση, ιδίως, με απαιτήσεις που υφίστανται στην κοινοτική νομοθεσία, ενώ τα κράτη μέλη θα πρέπει να εκτιμούν την ανάγκη αξιολόγησης βάσει συμφωνηθέντων κριτηρίων εάν δεν υπάρχει τέτοια ρητή σχέση. Η προσέγγιση αυτή, και συγκεκριμένα η διάκριση μεταξύ υποχρεωτικής αξιολόγησης και αξιολόγησης που αποφασίζουν τα κράτη μέλη, είναι παρόμοια με αυτή που ακολουθήθηκε για την οδηγία «ΕΠΕ».

⁽¹⁾ ΕΕ C 129 της 25.4.1997, σ. 14.

⁽²⁾ ΕΕ C 341 της 9.11.1998, σ. 18.

⁽³⁾ ΕΕ C 287 της 22.9.1997, σ. 101.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 64 της 27.2.1998, σ. 63.

⁽⁵⁾ ΕΕ C 83 της 25.3.1999, σ. 13.

⁽⁶⁾ ΕΕ C 374 της 23.12.1999, σ. 9.

⁽⁷⁾ Οδηγία 85/337/ΕΟΚ για την αξιολόγηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στο περιβάλλον, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 97/11/ΕΚ.

⁽⁸⁾ Η αρίθμηση των αιτιολογικών σκέψεων, των άρθρων και των παραρτημάτων ακολουθεί εκείνη της κοινής θέσης.

Η ανανεωμένη έμφαση στην έννοια της ενσωμάτωσης περιβαλλοντικών εκτιμήσεων κατά τον ορισμό και την εφαρμογή άλλων δραστηριοτήτων, καθώς και η αναγνώριση των αρχών της σύμβασης του Aarhus για την πρόσβαση στην πληροφόρηση και τη δημόσια συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων, απετέλεσαν επίσης στοιχεία στα οποία βασίσθηκαν οι πιο πρόσφατες εργασίες του Συμβουλίου για την πρόταση.

Ως αποτέλεσμα της προαναφερόμενης αναθεωρημένης προσέγγισης, το κείμενο της πρότασης επανασυντάχθηκε και επαναδιαμορφώθηκε σε μεγάλο βαθμό.

A. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Το Συμβούλιο ακολούθησε, εν μέρει ή στο πνεύμα τους, τις τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που δέχθηκε η Επιτροπή στην τροποποιημένη πρότασή της, καθώς και στοιχεία τροπολογιών που πρότεινε το Κοινοβούλιο αλλά δεν αποδέχθηκε η Επιτροπή (πληρέστερο και λεπτομερή κατάλογο των τομέων στους οποίους θα εφαρμόζεται η οδηγία — βλέπε τροπολογία αριθ. 18, ρητή πρόβλεψη πληροφόρησης και διαβούλευσης με τις αρχές και το κοινό στα κράτη μέλη που είναι δυνατόν να θιγούν από σχέδιο ή πρόγραμμα που προετοιμάζεται σε άλλο κράτος μέλος, βλέπε τροπολογία αριθ. 28, και εισαγωγή αναφοράς στις απαιτήσεις ελέγχου στην περιβαλλοντική δήλωση, βλέπε τροπολογία αριθ. 33). Η προαναφερόμενη επαναδιαμόρφωση και επανασύνταξη του κειμένου σημαίνει ότι οι τροπολογίες σε ελάχιστες περιπτώσεις μπορούσαν να εισαχθούν αυτούσιες αλλά τοποθετήθηκαν σε διάφορα σημεία του κειμένου παρά στην αρχική πρόταση.

B. ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΠΟΥ ΕΙΣΗΓΑΓΕ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Προοίμιο

Οι αλλαγές στο προοίμιο αντικατοπτρίζουν τις αλλαγές στα άρθρα.

Άρθρο 1 (Στόχοι)

Το Συμβούλιο ορίζει ως σημαντικό στόχο την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών εκτιμήσεων κατά την προετοιμασία και την έγκριση σχεδίων και προγραμμάτων και αναφέρεται στην αειφόρο ανάπτυξη όπως ζήτησε το Κοινοβούλιο.

Σύμφωνα με το πρότυπο «ΕΠΕ», το Συμβούλιο συμφώνησε να περιορίσει το πεδίο εφαρμογής σε σχέδια και προγράμματα που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Άρθρο 2 (Ορισμοί)

Το άρθρο απλουστεύθηκε ώστε να περιλαμβάνει μόνον ορισμούς και προκειμένου να επιτευχθεί σαφέστερος διαχωρισμός μεταξύ ορισμών και πεδίου εφαρμογής απ' ό,τι στην πρόταση της Επιτροπής.

Ο ορισμός των «σχεδίων και προγραμμάτων» τροποποιήθηκε με τη διευκρίνιση ότι καλύπτονται μόνον σχέδια και προγράμματα τα οποία προβλέπονται από νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις και τα οποία έχει προετοιμάσει ή/και εγκρίνει αρχή ή προετοιμάσει αρχή ενόψει νομοθετικής διαδικασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις διάφορες διαδικασίες και ρυθμίσεις των κρατών μελών.

Ο ορισμός της «αρμόδιας αρχής», ο οποίος κρίθηκε ότι θα μπορούσε να λαμβάνει διαφορετικές έννοιες ανάλογα με τις ιδιαίτερες και διαφορετικές περιστάσεις σε κάθε κράτος μέλος, απαλείφθηκε.

Τέλος, εισήχθη γενικός ορισμός του «κοινού», βάσει εκείνου που περιέχεται στη σύμβαση της Aarhus.

Άρθρο 3 (Πεδίο εφαρμογής)

Το άρθρο αυτό είναι παντελώς νέο και αντικατοπτρίζει τη διαφορετική προσέγγιση που αποφάσισε το Συμβούλιο. Η πρόταση της Επιτροπής τροποποιήθηκε βάσει της γνώμης του Κοινοβουλίου όσον αφορά σχέδια και προγράμματα τα οποία καθορίζουν ένα πλαίσιο για την παροχή αδειών εκτέλεσης έργων και το Συμβούλιο συμφώνησε και ενίσχυσε την προσέγγιση αυτή. Το άρθρο διατυπώνει την αρχή ότι θα πρέπει να διεξάγεται σε κάθε περίπτωση εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Τα σχέδια και προγράμματα αυτά προσδιορίζονται ως εκείνα που καθορίζουν ένα πλαίσιο για την παροχή αδειών εκτέλεσης έργων που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και II της οδηγίας «ΕΠΕ», για αποκλειστικό κατάλογο τομέων ή τα οποία επηρεάζουν προστατευόμενες περιοχές βάσει της οδηγίας «Οικότοποι».

Για άλλα σχέδια και προγράμματα τα οποία καθορίζουν ένα πλαίσιο για την παροχή αδειών εκτέλεσης έργων, τα κράτη μέλη καθορίζουν εάν ενδέχεται να έχουν σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια τα οποία απαριθμούνται στο νέο παράρτημα II. Η ίδια αυτή διαδικασία εφαρμόζεται για σχέδια και προγράμματα που καθαρίζουν τη χρήση σε μικρές ζώνες τοπικά ή για μικρές τροποποιήσεις σχεδίων και προγραμμάτων, όπως προβλέπετο ήδη αρχικά από το άρθρο 4 παράγραφοι 3 και 4 της πρότασης της Επιτροπής.

Προβλέπεται επίσης η υποχρέωση διαβούλευσης με τις ενδιαφερόμενες αρχές. Διάταξη για την ενημέρωση του κοινού μεταφέρθηκε από το άρθρο 4 της πρότασης της Επιτροπής. Ορισμένα σχέδια και προγράμματα ιδιαίτερου χαρακτήρα (για σκοπούς εθνικής άμυνας ή αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, χρηματοδοτικά ή δημοσιονομικά σχέδια και προγράμματα) εξαιρούνται, καθώς επίσης και σχέδια και προγράμματα που εμπίπτουν στην περίοδο προγραμματισμού 2000-2006/07 των διαρθρωτικών ταμείων (βλέπε, σχετικά, την ημερομηνία εφαρμογής που αναφέρεται στο άρθρο 12, καθώς και τις παρατηρήσεις για το άρθρο 11).

Άρθρο 4 (Γενικές υποχρεώσεις)

Το άρθρο αυτό προκύπτει από τη συγχώνευση των άρθρων 3 και 4 της πρότασης της Επιτροπής. Προστέθηκε διάταξη για την αποφυγή αλληλεπικάλυψης των εργασιών σε περιπτώσεις σχεδίων και προγραμμάτων που αποτελούν μέρος ιεραρχίας και η εκτίμηση διεξάγεται σε διαφορετικά επίπεδα της ιεραρχίας.

Άρθρο 5 (Περιβαλλοντική μελέτη)

Το άρθρο αυτό επαναδιατυπώθηκε κρατώντας τις βασικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης κατάλληλων εναλλακτικών λύσεων, ενώ λεπτομερέστερη περιγραφή του περιεχομένου της μελέτης συμπεριλαμβανομένων πρόσθετων στοιχείων περιέχεται στο παράρτημα I.

Άρθρο 6 (Διαβουλεύσεις)

Το Συμβούλιο θέλησε να προσδιορίσει, ευθυγραμμιζόμενο με τη σύμβαση του Aarhus, ότι, στο κοινό του οποίου ζητείται η γνώμη, περιλαμβάνονται και σημαντικές μη κυβερνητικές οργανώσεις, όπως αυτές που προάγουν την περιβαλλοντική προστασία και άλλες.

Άρθρο 9 (Ενημέρωση σχετικά με την απόφαση)

Ευθυγραμμιζόμενο με τις αλλαγές που εισήχθησαν στο άρθρο 5, το άρθρο αυτό προβλέπει την παροχή πληροφοριών σχετικά με κατάλληλες εναλλακτικές λύσεις. Προστέθηκε επίσης αναφορά στο στοιχείο της «ενσωμάτωσης».

Άρθρο 10 (Σχέση με την κοινοτική νομοθεσία)

Το Συμβούλιο συμφώνησε, με εξορθολογιστικά κριτήρια, ότι θα μπορούσαν να προβλέπονται συντονισμένες ή κοινές διαδικασίες όταν η υποχρέωση διεξαγωγής εκτίμησης απορρέει ταυτόχρονα από διαφορετικές πράξεις νομοθεσίας.

Άρθρο 11 (Ενημέρωση, έκθεση και αναθεώρηση)

Η ρήτρα αναθεώρησης κατέστη σαφέστερη, ιδίως όσον αφορά τη δυνατότητα επέκτασης του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας σε άλλους τομείς/πεδία και άλλους τύπους σχεδίων και προγραμμάτων.

Εξάλλου, προκειμένου να εξαλειφθεί οποιαδήποτε ασάφεια προκύπτουσα από την εξαίρεση των σχεδίων και προγραμμάτων που σχετίζονται με τους κανονισμούς των διαρθρωτικών ταμείων για την περίοδο 2000-2006/07, η Επιτροπή κλήθηκε να υποβάλει έκθεση όσον αφορά τη σχέση μεταξύ της οδηγίας αυτής και των κανονισμών εκείνων εγκαίρως πριν από την επόμενη περίοδο προγραμματισμού.

Άρθρο 12 (Εφαρμογή)

Το Συμβούλιο συμφώνησε για τριετή περίοδο εφαρμογής της οδηγίας δεδομένου του διαδικαστικά σύνθετου χαρακτήρα της.

Παράρτημα I (Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται — Έκθεση)

Το παράρτημα αυτό κατέστη πιο συγκεκριμένο και, συγχρόνως, πληρέστερο.

Παράρτημα II (Κριτήρια για τον καθορισμό της ενδεχόμενης σημασίας των επιπτώσεων στο περιβάλλον)

Το παράρτημα αυτό είναι νέο και βασίζεται, εν μέρει, στο αντίστοιχο παράρτημα της οδηγίας «ΕΠΕ».
